

Bilgilendirme Kılavuzu

Bilanço Esasına Geçiş Zorunluluğu

Bilanço Esasına Geçiş Zorunluluğu

Bilanço esası ve işletme hesabı esası, mükelleflerin muhasebe işlemlerini düzenleyen temel sistemlerdir; bu sistemler, hangi tür defterlerin tutulacağını belirleyerek muhasebe süreçlerini şekillendirmektedir. Vergi Usul Kanunu'nda mükellefler defter tutma yükümlülükleri bakımından ikiye ayrılmıştır;

Bir girişimci olarak mükellefiyetinizi başlattığınız süre boyunca, işletmenizin iş hacmi her vergilendirme dönemi belirlenen sınıf değiştirme haddini aşmadığı için bu süreçte sadece gelir ve giderlerinize ait belgelerin kaydedildiği işletme defteri tutmak ve gerektiğinde resmi makamlara ibraz etmekle sorumluydunuz. Ancak, işletmenizin iş hacminin 2024 yılı için kanunca belirlenen sınıf değiştirme haddinin aşılması nedeniyle, **işletme hesabı esasından, gelir ve gider kayıtlarınızın yanında ödeme ve tahsilat konulu cari hesap ve diğer tüm işlemlerin tekdüzen hesap planında bulunan muhasebe hesaplarında takip edildiği bilanço esasına geçiş yapmanız gerektiği** dolayısıyla defter tutma yükümlülüğünüzde değişiklik olacağı anlamına gelmektedir. Söz konusu bu değişiklik yasal bir zorunluluk olup işletmenizde yapısal bir değişikliğe neden olmayacak, sadece defter tutma ve muhasebe kayıtlarınızda size ekstra yükümlülükler getirecektir.

Bilanço Esası Nedir?

Bilanço esası; I. sınıf tüccarların işletmelerinin mali durumunu, varlıklarını, borçlarını ve sermayesini belirli bir dönem aralığında gösteren bir muhasebe yöntemidir. II. sınıf tüccarların tabi olduğu işletme hesabı esasına göre daha profesyonel ve kapsamlı bir raporlama imkânı sunması sebebiyle, hem vergisel yükümlülüklerin doğru bir şekilde hesaplanmasına hem de işletmenin finansal performansının objektif olarak değerlendirilmesine yardımcı olur. Bu nedenle, tutulması gereken defter sayısı işletme hesabı esasına göre daha fazladır ve farklılık gösterir. Bilanço esasına göre tutulması gereken üç farklı defter vardır. Bu defterler; **yevmiye defteri**, **büyük defter** (defter-i kebir) ve **envanter defteridir**.

Yevmiye defteri, şirketinizin günlük mali işlemlerinin kronolojik sırayla kaydedildiği, Büyük defter (defter-i kebir), yevmiye defterindeki işlemlerin hesap bazında özetlenerek detaylı bir şekilde kaydedildiği, Envanter defteri ise, işletmenizin dönen ve duran varlıkları, kısa ve uzun vadeli borçlarınız ve öz sermayenizin miktarı gibi bilanço durumunun ayrıntılı şekilde yer aldığı muhasebe defterleridir.

Bilanço Esasına Geçmeniz Zorunlu Mu?

Vergi Usul Kanunu'nun 180. maddesi uyarınca, bir hesap döneminde iş hacminiz belirlenen hadlerden **%20 oranında fazla olursa** veya arka arkaya iki hesap döneminde iş hacminiz belirlenen hadlere göre **%20'ye kadar bir artış** gösterirse, bu şartların gerçekleştiği dönemi takip eden hesap döneminden itibaren I. sınıfa geçiş yapmanız zorunludur.

Buna göre, işletmenizin 2024 yılı için belirlenen sınıf değiştirme haddini aşması nedeniyle işletme hesabı esasından bilanço esasına geçiş yapmanız gerekecektir. Bu nedenle, **2025 yılı hesap döneminde I. sınıf tüccar olarak bilanço esasına göre muhasebe kayıtlarınız tutulacaktır.**

Bilanço Esasına Geçiş ile Değişen Yükümlülükleriniz Nelerdir?

İşletme hesabı esasından bilanço esasına geçmeniz ile birlikte, I. sınıf tüccar olarak yevmiye defteri, büyük defter (defter-i kebir) ve envanter defteri tutmanız gerekecektir. Bu defterler, Vergi Usul Kanunu ve Ticaret Kanunu uyarınca tasdiğe tabi olup, kullanılmaya başlamadan önce tasdik edilmesi zorunludur. Yevmiye defteri ve büyük defteri (defter-i kebir) elektronik ortamda e-Defter uygulaması üzerinden tutulabilir. Bu sayede defter tutma ve tasdik işlemlerinizi daha kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilir.

Yevmiye defteri ve büyük defterinizin (defter-i kebir) açılış onayı notere ihtiyaç duymadan E-defter platformu üzerinden kolaylıkla gerçekleştirilebilecektir. e-Defter platformu sayesinde dosyalarınız güvenli bir dijital ortamda saklanarak veri kaybı riski azalacak, arşiv maliyetleriniz düşecek ve kâğıt bastırma gereksinimi ortadan kalkacaktır.

E-defter platformunda yevmiye defteri ve büyük defterinizin tutulabilmesi için Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya mali mühür temin etmeniz gerekmektedir. Bu süreçte mali müşaviriniz, **mali mühür** başvurusu ve E-defter platformuna geçiş konularında size destek sağlayacaktır.

Bilanço Usulünde Neden Daha Fazla Ücret Ödemeniz Gerekir?

Bilanço esasında işletme hesabı esasına nazaran; varlıklar, borçlar ve sermaye gibi birçok kalemin detaylı bir şekilde raporlanması gerektiği için daha fazla belge ve muhasebe kaydı ile kapsamlı analizler yapılması gerekmektedir. Ek olarak, bilanço esastaki tutulması gereken defter sayısının fazlalığı ve defterlerin tasdik süreçleri, işletme hesabı esasına göre maliyetin artmasına neden olmaktadır.

Limited Şirket veya Anonim Şirket'e Geçiş Yapabilir miyim?

Gelir vergisi mükellefi olarak, elde ettiğiniz kazançlar arttıkça artan oranlı vergi dilimine göre %40'a kadar çıkabilen yüksek vergi dilimlerine girerek yüksek vergi ödemek durumunda kalabilirsiniz. Limited veya anonim şirketler, %25 oranında sabit kurumlar vergisi oranı üzerinden vergilendirilmektedir. Bilanço esasında limited veya anonim şirketlere benzer defter yükümlülükleriniz olması ve benzer hizmet ücretlerinin ödenmesi sebebiyle limited şirket veya anonim şirket statüsü sizin için daha avantajlı bir seçenek olabilir. Bu nedenle, işletmenizin vergi yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak, bu geçişi mali müşaviriniz ile değerlendirmeniz faydalı olacaktır.

Limited Şirket Açmak İsterseniz

İşlemlerinizi kolayca tamamlamak için [bağlantıya](#) tıklayabilirsiniz.

Anonim Şirket Açmak İsterseniz

İşlemlerinizi kolayca tamamlamak için [bağlantıya](#) tıklayabilirsiniz.

Tarafınıza e-posta yoluyla yönlendirilecek bağlantı üzerinden de mükellef paneline girerek bilanço esasına geçiş işlemlerinizi tamamlayabilirsiniz.

Teşekkürler